

A MESTERTANÁR

Mikor ezt a szót először hallottam, egy jó ötven év körüli bácsi vésődött képzeletembe piros arccal, déres hajjal, vastag bajszal, pápaszemmel, rövidszivarral, kék munkásruhában, zsebében elmaradhatatlan „sublerrel” és „coll-stokkal”, akit tanítványai úgy vesznek körül, mint kőtörést a csibék. Mert ez a jelző nemcsak munkakört jelent, hanem munkában, tapasztalatokban eltöltött hosszú éveket is. Nagy szó, nagy rang, talán hírnevet is jelent. A nevet ilyenkor nem is kutatja az ember. Aki egyszer mestertanár, arra úgy kell felnézni...

Ferkó esetében a munkával, a tudással, a hírnévvel nincs is baj, csak a korral. Ami nagyszerű, azt mind megtaláltam benne, mégis csalódtam. Ha nem volna családapa — igaz ugyan, hogy kellő tisztességgel — én bizony tejjeflesszójának nevezném. Hát ki látott már ilyet: 22 éves mestertanár? Pedig van ilyen. Én láttam és beszéltem is vele. Régi várpalotainak számít, pedig még hat éve sincs, hogy itt él.

— Bizony fiam, valami munkát kell nézni — vakarta meg a fejébuját az öreg Brunner —, mert ez a 800 forint nagyon szűk kis jövedelem. A szünidő alatt pótolni kell a mamit! Ferit nem kellett biztatni. Érezte ő a vékony tizórából, hogy nagyon is igaza van az öregnek. Mennyi gond, mégis mennyi megértés van ebben az emberben — simogatta Feri szerető gondolataival édesapja barázdás arcát. — Mennyi lemondás, csak hogy mi tanulhasunk — Igy baktatott haza akkor is az iskolából.

Kavecz Jani bácsi épp az iskola felé tartott. Hajtókája csilagilag játszott a napsugár. Kék ruhájával, tányérsapkájával igen imponált Ferinek. Szemét is rajtfelejtette a lassan, tájékozódóan lépegető emberen. Mikor egymás mellé értek, Feri udvarias hangon köszöntötte.

— Ügy látom, tájékozatlan itt Egerszeg, hova tetszik menni?

— Az iskolába, a DISZ szervezetebe, a tanácshoz, ahol nagyobb szerencsével járok.

— Aztán milyen ügyben?

— Vajártanulókat toborzik Várpalotára, maga is eljöhét, ha van hozzá kedve. — Ferit szíven ütötte az ő köszöntésére adott „Jó szerencsét” válasz. — Nemcsak szépen hangzik, de férfiasan is. Meg ez az egyenruha!... Mindjárt ezzel is kezdte.

— Aztán minden bányász kap ilyen egyenruhát?

— Hát, ha becsületesen dolgozik, kap. — Jani bácsi észre sem vette, hogy most már nem is az iskola felé, hanem Brunnerék felé tartanak és a sok kérdéssel egyre mélyebben merülnek a bányászélet titkaiba.

— A bányászmunka bizony nem könnyű. Férfinak való. De meg lehet vele barátkozni.

— Igaz, hogy leszakadhat a bányára?

— Hát az is előfordul, ha felületes, hanyag munkát végez a vājár, mert odalenni olyan biztonságos az élete, ahogy dolgozik. Maga rakja az ácsolatot és ha az előírásnak megfelelően végzi, akár lakodalmat is tarthat alatta.

— Milyen a levegő?

— Egészséges, sokszor jobb, mint kint.

— Úgy hallottam, a víz is előnteheti a bányát.

— Van ott szivattyú, elviszi az a vizet.

— Es milyen az élete egy vājártanulónak?

— Ahogyan tanul, ahogyan dolgozik, aszerint kap ösztöndíjat meg fizetést. Munkaruhát, meg egyenruhát. Szóval becsület dolga, no meg ki hogy erez szeretetet a bányász mesterség iránt. Mert igen komoly, igen szép és igen megbecsült mesterség ám bányásznak lenni. Aztán, ha kedve van hozzá, tovább is tanulhat.

— Mennyit tud keresni egy jó vājár? — kockáztatta meg Feri a szíve mélyén régóta melengedett kérdést, hiszen ez volt a legfőbb vágya — segíteni édesapjának — Kettő, három négy, ötezer forintot is. Szé-

net is kap, hűségjutalmat is, szóval nem jár rosszul, aki ezt a szakmát választja.

— Hazaérték Feri már döntést. Bányász lesz. Amit ott-hon választottak, az már csak forma-ság volt. Szerződést kötöttek és Brunner Ferenc 1951 őszén bevonult a várpalotai vājáriskolára.

— Tovább tanulhatok. — Ez a gondolat foglalkoztatta akkor is, mikor a felvételi bizottság elé állt.

— Miért akar bányász lenni? — kérde az elnök. Ezernyi válasz tödült a nyelvére. Mert nagy jövőjú szakma, mert egész embert követel, mert az egész ország szereti és megbecsüli a bányászokat, mert jól jövedelmező foglalkozás, mert tovább tanulhat? Melyikkel feleljen?

— Mérnök szeretnék lenni és aki lent kezd, többet tud — volt az egyenes és hivatászeretetet sejtető válasz. A többi az már könnyen ment. Egy kis matematika, egy kis fizika. Ezek már nem hozták zavarba Brunner Ferit.

Aki választott mesterségében hivatást lát, akinek célja van, aki becsülettel tör a cél felé, az el is jut oda. Feri ilyen ember. Tanult, dolgozott. Eltelt az első év. Az eredmény: kitűnő. Az ösztöndíjon felül termelés és jutalom címén havi 1000 forintot kap.

Agyerek kétszer érez büszkeséget. Először, mikor odaáll szülője mellé és látja, hogy az alacsonyabb min ő, másodsor az első fizetésnél. Feri is így volt. Még csak 17 éves, ráadásul tanuló. És többe „keres”, mint az apja. A második év még több jószerecsézt hozott. Igaz, meg kellett érte küzdeni keményen. Marcona György és Nyitrai András oktató vājárok nem is tévováltak, mikor tőlük kérdezték: ki érdemli meg a tanulók közül, hogy jutalmat a bukaresti VIT-re küldjék. — Brunner Feri — mondták minden előzetes megegyezés nélkül. És az ifjúság világtalálkozóján Feri már mint végzett bányász képviselte Várpalota fiataljait. Emlékekkel gazdagodva és a munkáshatalom mellett bizalmában megszilárdulva ért haza. Eppen ekkor indult egy ifjúsági front a Beszélő-aknáknál. Nem is volt panasz a frontmestereknek a Brunner, Morauszki, Tézely, Csizmadia csapatra. Négy hónapig dolgoztak együtt, de 150 százaléknál alább nem adták.

Gyakran jártam ezidőtájt Várpalotán. Akkor még megvolt az a szép szokás, hogy az élenjárókat daltal köszöntötték. A nevek és a számok sok jó bányászt tettek ismerősömmé. De volt, aki még énnám is jobban örült. Az egyik Brunner néni volt Zalaegerszegen akinek a postás hordta az örömet a piros pénzesutalványal. — Böven jutott a havi kettő-kettő és félezerből. A másik Hornyacsék Joli. Az ő szívet a holnap tervezései boldogították. Mert akármilyen kerges is a bányász keze, a szíve éppen úgy szeret, mint más emberé.

Feri még egy büszkeséget érzett. A régi, tapasztalt bányászok nemcsak elismerték, hanem barátjukká fogadták. Mert ők nem olyan könnyen osztogatják ám a ba-

rátságot! Munkával kell azt kiérdemelni. Most meg új beosztást kapott. A tanbánya feltáráására küldték. Gépet kapott, F-4-est, meg egy kemény versenytársat olyat, akit az egész ország ismer. Csosz Jánost.

— No, Ferkó, most mutasd meg mit tudsz — biztatta őt Jani bácsi. Másutt viszont így beszélt: — Nem féltém én ezt a Brunner gyereket, kivágja az a rezet. — És Feri kivágta. 180,200,250, 268 százalék. Szálltak a köszöntő dalok, hirdették a plakátok a két vājár kemény csatáját és odalent a bányá mélyén az F-4-es gépek részlefeje mélyen belemart a szénfalba.

— Most aztán emberétre akadt Csosz János — mondotta Jani bácsi. — Hja, azt a legényt én toboroztam ám! — tette hozzá a em kis büszkeséggel. Jolika is úgy érezte, mintha neki szólna a dal. Hát egy kicsit neki is szólt, mert ők már régebben el-elterveztek, hogy Hornyacsék Joliból egyszer Brunner Ferencné lesz. Mikor a februári 6280 forintos fizetését Feri felvette, nagy lépésre határozta el magát. Bátran állott elő mondanivalójával Hornyacsékéknál. Jolika felszegen irulva-pirulva hallgatta a két férfi beszélgetését, nagy figyelmet fordítva feléjük, pedig már jólöre tudta, miről folyik a szó. — Jól van, fiam, légy továbbra is ilyen rendes, szorgalmas ember és jó bányász. — A fiatalok hamarosan össze is keltek.

Feri új ajánlatot kapott. Hívták mestertanárnak oda, ahonnan elindult bányászélete, — a vājáriskolába. — Oktatok is, és magam is tanulok — így okoskodott és kollégájára lett Marcona György és Nyitrai András mestertanároknak, akik nem is olyan régen az ő első lépéseit egyengették.

1956 október lett. Várpalotán is elszabadult a pokol. De a vājáriskola falain nem tudott áttörni, mert olyan emberek védelmezték az iskolát, akik kommunista igazsággal magyarázták a fiataloknak, mit akar elrabolni tőlük az erőködő burzsok világ. Gyöztek. Életeket, sorsokat mentettek meg az olyan jövő számára mely Brunner Ferencéhez hasonló. Tanítványai figyelnek rá, megértik szavát, mert tantárgyaiban: a bányaművelés tanban, a balasztelharításban, a számtanban, az egészségtanban, nála soha nem marad el a számok mellől az ember, aki által és akiért zajlik az élet.

A mikor hat éve Feritől azt kérdezte a felvételi bizottság elnöke, miért akar bányász lenni, így válaszolt: Tanulni szeretnék, mérnök akarok lenni. Hat esztendő máskor egyetlen keserves inasélet volt. És e hat év alatt Brunner Ferenc mesterré lett, ott, ahol azelőtt tanuló volt. Mestertanár... És most ez a fiatal, mosolygó mestertanár az ő tanárai előtt áll, számot ad arról, hogy jól meggondolta-e hat év előtti kijelentését. Brunner Ferenc vājár bányatechnikumi hallgató érettségizik. Ilyen a mi útunk, aki becsülettel járja, az célhoz ér.

A. M.

Újabb 15 kád kezd termelni

Az Inotai Alukohó örvendetes hírt kapott június 5-én. 4,8 megawatt energiát engedélyeztek az újabb kádak beindítására. Ez a kohóknak nem több, mint 15 kád termelését jelent. Azonnal munkához láttak, s eddig 6 kádat már be is indítottak. Egy

kád már fémét termel. E hónap 14-ig mind a 15 kád bekapcsolását elvégzik. Az önköltség alakulása ezzel jelentősen megváltozik. A kádak beindításával a jövőben 1300 forinttal csökken a fém tonnánkénti előállítási költsége.

Fejlődik a KST mozgalom

Megyénk nagyobb üzemeiben is eredményesen működnek a Kölesön Segítő Takarékpénztárak. A Várpalotai Szénbányászati Tröszt-nél 575 KST tag 36 ezer forintot fizet be havonta a közös kasszába. A Nitrokémianál 212. a Herendi Porcelángyárban 114. a Péti Nitrogénműveknél 107 tagja van a KST-nek.

Számos üzemben, közöttük a Halimbai Bauxitbányában, az Urkúti Mangánércbányánál és a Középdunánúti Szénbányászati Tröszt-nél új KST-k megalakítása várható. A Kölesön Segítő Takarékpénztárak nemcsak összegyűjtik a tagok megtakarításait, de indokolt esetben kölcsönben is részesítik azokat.

Egy műsor margójára

Hétfőn este a várpalotai Kulturális Központban nagyteremben a budapesti Vidám Színpad művészei szórakoztatták a nagylétszámú közönséget. A szereplők többségével a rádió hullámhosszán már találkoztak a hallgatók.

Műsorukban hosszabb és rövidebb kabarészmok váltakoztak. A nagyobb lélegzetvételűek között irodalmunk jelesének — Möriz Zsigmondnak, Tömörkény Istvánnak — derűs jelenetei képviselték az értékesebb humort. A kevésbé ismert szerzőktől származó, napjainkban a fogorvosi rendelő előcsarnokában lejátszódó és a Kacska című esemény gyenge és nivótlan mű. A minden-napi és kulturális életünk vidám perceit az erőteljes és mesterkélt-ség mellőzésével gazdagabb tónusú tró tollából kell bemutatni.

Balogh Erzsé, Bikádi György, Hlatki László, Kibédi Ervin, Möriz és Tömörkény alkotásainak hangulatát hűien érzékeltették. Az említett két giccses mű keretén belül — Balogh Erzsébet nem szerepelt — Madaras Vilmával csak rossz gyermekekre

lelkézetető léghört tudtak akkításokkal megteremteni.

Az egyéni műsorszámokban Balogh Erzsé két dallal, Madaras Vilma dal- és táncparódiával aratott megérdemelt sikert.

Kabos László monológjai már elavultak. Ezekkel ezelőtt a rádióban is hallottuk a sokszor jó ízű határát érintő tréfáinak sorozatát. Műsorának régisége mellett tanúskodik az a tény is, hogy Sárdi Jánost utánzó dalát már majdnem elfelejtette — a dal közepén más nótába kezdett. Mindegy ez Várpalotán, hiszen ebben is volt némi humor.

S végül a konferáló (Bán Z.) csak annyit akarok mondani, hogy a közvetlenség hiánya miatt nem találtam meg a közönséggel való kapcsolatot. Nem is csoda, hiszen néhány-szor helyettesítették.

Az est csorbító tüskéitől függetlenül mély tisztelettel adózunk a főváros művészeinek; csak arra kérjük őket, hogy vidéki munkára is a lelkiismeret, odaadó munka és az igényesség kísérje színvadra lépteiket. Tóth Árpád B.

Szombaton reggel a IV. b-ben

Mintha a kertek, dagógus Napon tele-mezők indultak volna el az iskola felé. Szól a csengő.

Tiszta, élesen, mintha a színházban szólna a nagy jelenet előtt. Mindenki feláll. A két úttörőruhás pajtas ott áll a dobogón és dirigál. Szárnyal az ének, a köszöntő.

Jól néni a megszo-kott lendülettel lép be az ajtón és... megáll. Neki szól az ének, őt köszöntik a virágok.

Sóhaj, és bármennyire is nem akarja, hivaatlan vendég szökik a szel-mébe, egyetlen virág-tengerre lesz a tantszebbet tegyük. — Szorgoskodnak az apró-kezek, virág fogja körül az öreg táblát. A legszébbeket az asztal-ra teszik. A padok is tele vannak virággal. A május rózsa, marga-rétás tündére belátog-tott a IV. b. leányosz-tályba. Ők varázsolták ide, ezek a drága kislá-nyok, hogy ma, a Pe-

dobogóig. Az ének, a virág, a ragyogás az arcokon, mind, mind neki szólnak. Egymás után lépnek elő a köszöntők.

És most csend kö-vekezik. Hosz-szú, szívet lelket egy-befogó csend. Igen, most ő következik, a tanító néni. Keresi a szavakat. Melyik a leg-méltóbb ehhez az ün-nephez?

— Drága gyerekeim... — tör fel a szava együtt egy nagy sóhaj-tással —, nagyon kö-szö-nöm... — Többre nem telik. A szóba is-mét egyetlen virágten-gerré lesz, a padik fe-létt mint hatalmas je-hér rózsák imbolyognak a kislányok alakjai, majd a padra borulva, az öröm könnyeivel ön-tözik ezt a szép napot. M a mindenki öös-re jelez, hogy a tanító néni boldogsága teljes legyen. —almi—

Új üzemet avattak Péten

Még 1955 végén határozta el a Péti Nitrogénművek műszaki vezetősége, hogy egy levegőszétválasztó berendezést helyez üzembe, melyet az Ammonia gyárból egy másik helyiségbe szereltek fel. A megoldást az tette szükséges-sé, hogy az előző években felsze-relt új levegőszétválasztó készü-lékek üzemeltetése nem volt biz-tosítható különböző hibák miatt. Az elhatározást tett követte és 1956 januárjában hozzá is kezd-tek a régi „Linde” készülék le-szereléséhez, majd később a Mészsalétrom raktárhelyiségéből elrekesztett üzemrészben szereltek fel. Igaz, hogy ez szükségmegoldás volt és nem is gazdaságos az üze-meltetése, mert teljesen külön és

távol van az Oxigéngyártól. Ott azonban nem volt hely, így telje-sen külön üzemrészt kellett kije-lőlni. A berendezés felszerelése a múlt hét folyamán befejeződött és e héten a Vegyiműveket Szerelő Vállalat átadta üzemeltetés-re. Így egy üzemmel ismét bővült a Péti Nitrogénművek.

Az új üzem felszerelésén dicsé-retre méltó munkát végeztek a Vegyiműveket Szerelő Vállalat dolgozói: Simon József, Farkas Imre, Szakonyi Mihály és Borza Béla csoportjai. A kompresszor felszereléséhez nagy segítséget adott „Grósz bácsi”, az Ammonia dolgozója, aki a folyamatos munkája mellett szerelte össze a hatalmas kompresszort.

Mit szólnak hozzá a pétéiek?

Az „Új Várpalota” múlt heti száma közölte a Péti-Üskü labdarúgó mérkőzés lefolyását. Az ösküi csapatot a cikk írója a legdurvább játékkal vádolta.

Ha nem is durvaságról, de mint egyszerű „falusi” csapatnak leke-zelésről, lenézésről nyugodtan be-szélhetünk. A mi szerény véleményünk szerint a péti csapat és ve-zetősége velünk szemben igen lenéző magatartást tanúsított.

Először örömmel vettük tudomásul, hogy a péti első csapat jött el hozzánk játszani. Arra gondoltunk,

hogy egy nagyobb képességű csapat-tól sokat tanulhatunk. A mérkőzés végeredménye elötünk már jólöre világos volt. Mi védelemre rendez-keztünk be és arra, hogy a játék me-nőtet figyelve tanulhassunk. Hogy ez nem így történt, nem mőrajtunk, ha-nem a pétéiek múltott.

Az a kérdésünk, hogy a péti fut-balisták és a vezetőség, legyenek közvetlenebbek a falusi csapatokhoz, és ha már a mérkőzés lefolyásáról adnak hírt, az lehetőleg a valóság-nak megfelelő legyen.

Farkas Imre

Nagy

— Hiába, fize nem megy. — I palotai sz-tröszt érkezett termelé szegezik.

Valóban, péni akkor még 112 s ték a napi tervet távol maradt. Sz más volt a he- ság a hónap els is szaporodott. 1742 tonna lett.

Kevés

— vélekednek a

— Az S. II. a 60, Ernő-bányán lenne szükség. mulasztó — így ügyi osztályon. azután kitűnik: dával van a ba, nagy többsége a lakik. Feljegyezt és elindultunk k resszük őket. Els kokhoz vezetett. ban a hiányzókn találtunk otthon éppen hízoló s

— Olyanok ez madarak, kérem munkába, csak oda. Ha hazajör akkor meg rend zúznak. Azután könyvet raknak nak ezek? Arról a vezetékes rád török meg az ág is. nemcsak a tö gyakat. Rengete ami ezt követi, lentés is.

A Petőfi-száll a „hírességei”. a legtöbb panasz

itt

az álmo

akkikkel hiába ve Persze azután v gukat, hogy od és jön a hiány.

Horváth Józse senki, hogy szen Valahogy mégis ellenére is, val mindig visszaes ton, hétfőn, kee gozott. Találóan

A Péti Koolaj zói május havi t lékra teljesített az üzemrészek t val érték el. — gató.

De nézzük csa meket. A kis gy böl egy-két év . Bővültek az üze nológiai eljárás romszorosára n

A kro

dolgozóinak felé sokból tevődik szakmunkások amúgy is ifjúmu munkások segíti nyiek elérésében vel ezelőtt leolv pedig desztillátó berendezést és fiataloknak. Mo egy éve került a kézelőket is Szurovics Józsi sik tanítója. Ner lésére, hanem a gyelemre is okt együtműködés hogy az üzem n vi előirányzatát, szárnyalja.

A toppi

régi jó ismerősö Mi újság? — ké — Körül kell